

FIȘA DISCIPLINEI

Logică juridică

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Drept
1.3. Departamentul	Drept public
1.4. Domeniul de studii	Drept
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	
1.7. Forma de învățământ	

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Logică juridică				Codul disciplinei		DLR 1234			
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. dr. Arthur Mihăilă								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. dr. Arthur Mihăilă								
2.4. Anul de studiu		I	2.5. Semestrul		II	2.6. Tipul de evaluare		C	2.7. Regimul disciplinei		DA

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					26
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și					14
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				50	
3.8. Total ore pe semestru				98	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Studentii se vor prezenta la cursuri și seminarii cu telefoanele mobile închise
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența este obligatorie în proporție de 75%

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Cunoașterea metodelor de interpretare logică a legilor și contractelor, a modurilor de complinire a lacunelor juridice sau a antinomiilor în ramurile dreptului privat sau public - Cunoașterea tehnicilor de argumentare și a argumentelor irelevante (s sofistice).
Competențe transversale	- Deprinderea capacității de a rezolva o speță care pune probleme de logică juridică. - Dezvoltgarea capacității de argumentare sau de combatere a unor argumente irelevante din punct de vedere logic.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște legile logicii și diversele tipuri de argumente folosite în argumentarea juridică
Aptitudini	Studentul este capabil să analizeze o speță care pune o problemă logică, să folosească silogismul juridic, metodele inductive și să demonteze argumnetele irelevante
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a analiza spețe în cadrul cărora se impune folosirea unei metode logice de interpretare

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea legilor logicii aplicabile în domeniul juridic
7.2 Obiectivele specifice	Aplicarea cunoștințelor însușite în mod practic prin analiza critică a unor spețe

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Obiectul logicii. Logica juridică și locul ei în sistemul logicii	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va face o prezentare generală a disciplinei.

2. Sistemul logic al dreptului. Metode de interpretare juridică.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va analiza modul în care logica poate să îi servească juristului.
3.Limbajul juridic. Analiza logică a limbajului juridic. Logica întrebărilor.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va face o prezentare a problemelor puse de limbajul natural și se vor prezenta câteva adagii juridice folosite de către juriști.
4. Principiile logice. Principiul rațiunii suficiente și cauzalitatea în drept.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se vor analiza criteriile de desprindere a cauzalității
5. Noțiunea juridică. Judecata. Judecata morală.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va sublinia importanța judecății morale în drept
6.Inducția și metodele inductive. Aplicații ale metodelor inductive în cadrul probațiunii.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va insista asupra rolului inducției în timpul probațiunii și a stabilirii adevărului juridic.
7. Silogismul. Caracteristici ale silogismului juridic.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va sublinia importanța regulilor generale de validitate a silogismului.
8. Lacuna juridică. Antinomia.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se vor prezenta metodele de soluționare a antinomiilor și lacunelor juridice.
9.Interpretarea logică a legilor. Analogia și alte metode de interpretare.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se va insista asupra caracteristicilor analogiei în drept.
10. Logica deontică.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se vor prezenta caracteristicile specifice judecății normative (deontice).
11. Logica tehnicii legislative. Prezumția și ficțiunea în drept.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Vor fi descrise diferitele tipuri de prezumție și va fi analizat raționamentul probabilistic.
12. Demonstrația.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Se vor prezenta modalitățile prin care se realizează demonstrația în drept.
13.Argumentarea. Sofisme și argumentele irelevante.	Prelegere. Întrebări de feedback.	Vor fi prezentate metodele de argumentare valide și cele sofistice.
14. Logică și retorica juridică	Prelegere. Întrebări de feedback.	Va fi analizat rolul retoricii în argumentarea juridică.

Bibliografie

Mihăilă, Arthur, *Logică juridică: Suport de curs*, Universitatea "Babeș-Bolyai", Cluj-Napoca, 2019.

Botezatu, Petre, *Introducere în logică*, Iași: Polirom, 1997

Enescu, G., *Tratat de logică*, București, Ed. Lider, 1997.

Eremia, M.C., *Interpretarea juridică*, București: All, 1998.

Perelman, Chaim, *Tratat de argumentare*, Iași: Editura Universității A.I. Cuza, 2012.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Prezentarea bibliografiei și analiza sistemului logicii	Discuții	
2. Metodele logice aplicabile în ramurile dreptului. Raționamentele Ex Ante și Ex Post	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
3. Maximele juridice	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
4. Cauzalitatea în dreptul penal și în dreptul civil	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
5. Judecata morală	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
6. Metodele inductive	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
7. Vaguitatea în drept	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
8. Antinomie, falsă antinomie și lacună.	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
9. Analogia	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
10. Raționamentele a contrario sensu și a fortiori ratione.	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
11. Raționamentul probabilistic	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
12. Tipuri de argumente ad hominem	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
13. Relevanța în argumentarea juridică.	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	
14. Construirea unui lanț de argumente și tehnici retorice.	Discuții. Studiu de caz. Studiu individual.	

Bibliografie

Aarnio, A., *On legal reasoning*, Turun Yliopisto, Turku, 1977.

Beal, E., *Cardinal rules of legal interpretation*, London: William S. Hein & Co., 2000.

Botezatu, P., *Introducere în logică*, Iași: Polirom, 1997.

Deleanu, I.; Deleanu, S., *Adagii și locuțiuni latine în dreptul românesc*, Cluj-Napoca: Dacia, 2003.

Endicott, Timothy A.O., *Vagueness in Law*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Farnsworth, Ward, *The Legal analyst: A Toolkit for Thinking about the Law*, Chicago: The University of Chicago Press, 1967.
Hage, J., *Studies in legal logic*, New York: Springer, 2005.
Hamblin, C. L., *Fallacies*, Londres, Methuen & Co, 1970.
Perelman, Chaim; Olbrechts-Tyteca, Lucie, *Tratat de argumentare: Noua retorică*, Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza”, 2012.
Ruggero, A.J., *Logic for lawyers: A guide to clear legal thinking*, New York: National Institute for trial advocacy, 1997.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- La sfârșitul cursului studenții vor fi capabili să folosească metode de raționament logic pentru rezolvarea unor spețe problematice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea metodelor de raționament logic prezentate la curs	Colocviu	80%
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea modului în care se aplică unele procedee de raționament logic. Elaborarea de argumente proprii pentru rezolvarea unor spețe care implică o problemă de logică.	Teme pe parcursul semestrului cu posibilitatea oferirii de feedback, intervenții în timpul seminarului	20%
10.6 Standard minim de performanță			
• Pentru absolvirea acestei discipline este necesară obținerea unei note finale de minim 5(cinci) • Notele acordate sunt între 1(unu) și 10(zece); • Colocviu din materia predata la curs • Studentul trebuie să cunoască minimal ideile prezentate la curs.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							

Data completării:
15/09.2025

Semnătura titularului de curs
.....

Semnătura titularului de seminar
.....

Data avizării în departament:
...

Semnătura directorului de departament
.....